

DIARI CATALÀ

POLÍTICH Y LITERARI

ANY II BARCELONA—DIJOURS 16 DE DESEMBRE DE 1880 490

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: FERNANDO, 32, 1.er—SUCURSAL EN GRACIA.—DEVANT DEL TEATRO, DEPÓSIT DE MÀQUINAS DE CUSIR.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ.— Barcelona, un mes 5 rals | Fora, un trimestre, 20 | Extranjer, (unió postal) trimestre, 40.

SANTS DEL DIA.—Santas Albina y Adelaida.—QUARANTA HORAS.—Iglesia de las Gerónimas.

Espectacles.

TEATRO PRINCIPAL.—12 d' abono, par, á benefici del Cos de ball.—La pessa en un acte, La llave de la gaveta.—La pessa en un acte, Pilara.—Y estreno del Disbarat cómic-hírich-bailable compost á expofés per lo senyor Torres titulat, Despues de la corrida y lo ball de género espanyol, La contrabandista de rumbo.—Entrada una pesseta.—A las 8.—Hi haurá s'afata.

GRAN TEATRO DEL LICEO.—Avuy, 54 d' abono, par, Crispino é la comare.—A las 8.—A 6 rals; quint pis 4 rals.

TEATRO DEL CIRCO.—Avuy, á un quart de nou, Robinson.—La voz pública.—Entrada 2 rals.

TEATRO ROMEA.—Teatro Catalá. Avuy, 12 Representació de la aplaudidíssima comedia en 3 actes, Lo dir de la gent y lo monolech, 505.—Entrada 2 rals.—A las 8.

Lo dilluns, 13 Representació de la comedia en 3 actes Lo dir de la gent.—Se despatxa en cantaduria.

TEATRO DE NOVETATS.—Avuy.—Tertúlia americana y Fivallet.—Sarsuela.—Entrada 2 rals.—A dos quarts de nou.—Mis dos mujeres, en 3 actes.

SKATIN RING en lo teatro del Bon Retiro.—De 2 á 5 y de 8 á 11 sessió de patins.—Entrada 2 rals

Reclams

3, LO PRINCIPAL 3.

Senyors, ha arribat ja 'l dia Gran basar de roen que 'm posés á la altura bas fetas; géneros dels mes renomats sastrés bons y abundants y ab molta y gran baratura. pera la mida; especialitat en la estisora; activitat en tot; preus com ningú, pero sense fiar. Per lo carrer del Hospital, recó de Sant Agustí, 3.

MANEL DURAN, el Feo Malagueño.

VENEREO

Sa curació es prompta radical y segura, sense mercuri copaiva ni altres preparacions perjudicials, per medi del

AIXEROP ANTI-VENEREO DEL Dr. CASA-SA.—Gonorreas, llagas, tumors, dolors estrenyiments; 'l venero, en fi, en totas las sevas formas, per crónich que siga, se cura prompte y bé abaqueix inimitable Aixerop, exclusivament vejetal.—Veijis lo prospecte.—Dirigirse al Dr. CASASA en sa GRAN FARMACIA plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume I.

50 TAPINERÍA 50
LA LUCIA
Fábrica de cotillas.

HERPES sarna, escrofulas y demés humors, aixis interns com externs. No descuydar que 'l rop antiherpétich de Dulcamara compost del Dr. Casasa, es 'l únich que 's cura radicalment, sens que donguin senyal d' haber existit.—Veijis lo prospecte.—Unich depòsit.—Gran Farmácia del doctor Casasa, plassa de la Constitució, cantonada al carrer de Jaume primer.

AVIS ALS SENYORS propietaris

Baratura en los papers pintats pera decorar habitacions, y gust en la colocació per Joseph Ventura.

Totas las personas que desitjin fer empaparrar, trobaran un gran y variat assortit desde 'l preu de 2 rals pessa endevant.—Se reben encarrechs pera portar los monstuaris á domicili, Sant Pau, 32, botiga.

FABRICA LA EMPERATRIZ
3 Escudellers Blancs 3.

LA UNIVERSAL Gran basar de sastreria, robas festasy á mida; carrer Nou, núm. 10 botiga.

Grandiós y variat assortit de trajos última novetat, confeccionats ab l' esmero que te ja acreditat dit establiment.—Trajo complet de 63y 112 duros fins á 15.—Local y géneros del país y extranjers separat pera la mida.—Preu fixo.—Carrer Nou de la Rambla, núm. 10, botiga.

Empréstit Provincial

En lo despatx del Corredor Colegiat don Anicet Espinach s' admeten suscripcions.

Se compran cupons de totas classes, vensuts y á vence.—Baixada de Sant Miquel, 1 entressuelo.

EVA Estudi social per E. Rodriguez Solís. Acaba de publicarse ab un éxit extraordinari aqusstá importantíssima obra.—Dus pessetas 6, Pi, 6, y en totas las llibrerías.

NO COMPREU

ni encarregeu cromos pera felicitar, sense passar per la Litografia d' en Riera, carrer Ample, 15.

L' AGUILA

Gran basar de robas fetas y á mida.—Acabatlo inmens surtit pera la próxima temporada d' hivern, tant pera sas casas de Madrit, Cádiz y Sevilla com per aquesta Gran casa de confeceió, primera en sa classe en Espanya, per los bons géneros que s' emplean y la esmerada construeió de las prendas.

Los Senyors que 's dignin visitar aquest vast establiment fundat en 1850, hi trobaran pera la mida y en robas fetas lo mes nou, elegant y y bonich que 's construeix en lo pays y en l' extranjer. Los preus moderats, com podrá véures en la nota de preus insertada en lo lloch corresponent.

Plassa Real 18.—Los preus moderats.

ANTIGA TINTORERIA

DEL CENTRO
CARRER DE LA LLIBRETERIA, 13

En aquesta acreditada casa 's renta la roba de caballer sens descosirla, deixantla com nova. Especialitat en vestits de seda y mocadors de crespó.

No equivocarse. Llibreteria, 13.

GANGA.

Se ven per 60 duros un moli de fabricar xocolate, de quatre currons, junt ab tots sos accessoris per posarlo desseguida en marxa. Donarán rahó en lo despatx de Joseph Tonijuan, carretera Creu Cuberta, devant de la font, cantonada al carrer de Floridablanca.

Secció d' economia DOMÈSTICA.

PREUS corrents á la menuda dels articles de consum domèstich, en los mercats de Barcelona en lo dia d'ahir.

Pescaterias.—Mercat del demati.—Assortit de congria que 's venia á pesseta y quatre quartos la tersa; calamarsos y llubarro á pesseta; llus de 24 á 28 quartos; molls y pagell á 24; mollaras y surell á 20; castanyola y llisara á 16; raps y rexada á 14 y sardina á 12.

Mercat de la tarde.—Assortiment com 'l demati y regint poch mes ó menos idéntichs preus.

Secció Literaria

UN MANUSCRIT

DE SABI Ó DE BOIX.

Un dels vicis que tinch es lo de anar als encants, cada dia que n' hi ha, en busca d' aquelles gangas que sols als encants se troban. Moltes n' hi he trobat, pero pocas tant *originals* com la que tindré 'l gust de comunicar avuy als lectors del DIARI CATALA. Entre mitx d' uns llibres vells, que habian pertenescut á un alemany que acababa de morir-se, vaig trobarhi un manuscrit en lletra tant estranya, que de moment vaig creure obra de sabi. Vaig probar de desxifrarlo y traduhirlo, y á forsa de treball y de paciencia, he vingut á treure en clar las següents quartillas. Diuhen aixís:

DIVAGACIONS.

Era l' istiu, y jo recorria las mes hermosas costas del mar Mediterrani, buscant ab afany las causas que han fet d'ellas lo siti privilegiat de la civilisació dels periodos que coneix la historia. Los raigs del sol, que en épocas passadas van dar á Grecia y á Roma lo calor de la inspiració, fent fermentar los génits que 'l nostre orgull d' homes titula immortals, y que en temps mes acostats als nostres han fet lo miracle de convertir en fecunda y productiva la mateixa idea cristiana, la mes estéril y destructora que ha concebut la rassa humana, quéyan perpendicularment damunt del meu cervell, sens darmén esment, per lo absorvit y embegut que estava en mas meditacions somniadoras. La meva mirada, que curta com la ordinaria del home pot sols abarcar uns quants kilómetros en la immensitat del univers, pretenia extendres mes enllá dels horizons, y descubrir los llochs que en mos somnis entreveya, mentres que la meva imaginació, esclava del temps y del espay, evocaba als pobles que s' habian mogut en los mateixos llochs en que jo permaneixia inmóvil. De sobte vaig sentirme ferit d' un atac estranyíssim, que en va he tractat després de classificar ab la ajuda de tot lo que s'ha escrit sobre patología. Las horas, los minutos ó 'ls mesos—no poguí ni tant sols ferme cárrech del temps—que vaig permaneixé extés damunt de la sorra, perduda per complert ma naturalesa humana, forman avuy pera mi un recort confós é indefinible, pero tant dols, tant suáu, tant vagoros, que al intentar infructuosament penetrar son misteri, m' sento á la vegada gran y petit, orgullós y humil, débil y fort.

Cent vegadas he probat de férmen cárrech; cent vegadas he intentat comunicar mas im-

presions, y cent vegadas he degut abandonar l' empresa. ¿Cóm pot esplicarse lo inexplicable? ¿Cóm comunicar per medi del llenguatge humá las impresions rebudas quan habia perdut ma naturalesa humana?

Però so home, y sento l' orgull característich del ordre á que perteneixo. Vaig á fer la proba per la centéssima primera vegada.

Al moment de caure damunt de la sorra, un vel espés y tupit va posarsem devant dels ulls, al mateix temps que vaig notar que s'em tapaban herméticament las orellas. Los dos sentits que mes aprecia l' home, ja que son los que en relació mes directa lo posan ab l' espay y ab lo temps, van desapareixe per complert, tant per complert, que no veyá ne- gre ni sentia silenci, com nos fa veure ó sentir la memoria sempre que artificialment nos impedim l' us de la vista ó del oido, sino que no veyá ni sentia res. Ni recort va quedarme de que may hagués vist ni sentit, y 'l meu cervell no tenia conciencia de que may s' hagués posat en relació ab lo mon exterior per medi de las órbitas oculars, ni dels conductos auditius de manera que—per servirme d' una expressió vulgar—veyá y sentia pe'ls ulls y pe'ls oidos, lo mateix que avuy veig y sento pe'ls colzers ó per la esquena.

Y ¡cosa estranya! Al trovarme en lo miserable estat del mut y cego de naixensa, la primera sensació fou la de satisfacció íntima que sent l' home quan adquireix una idea per ell nova. L' instant curtíssim que va necessitar la noció de veure y de sentir per esborrarse de ma memoria, va ser lo suficient per obrir mas potencias y persuadirme de que aquells sentits son sols secundaris. Lo rey dels sentits humans es lo tacto, del que tal vegada no fem lo cas degut per la continuïtat é importancia dels serveys que 'ns presta. La vista 'ns posa en relació directa ab l' espay y l' oido ab lo temps, pero si sols disposessim dels dos sentits, las nocions de temps y d' espay foran molt incompletas é imperfectas.

Però aquesta fruició íntima va durar molt poch, puig que aixís com se me habia posat un vel als ulls y un tap á las orellas, va inutilisarme 'l tacto una insensibilitat absoluta; tant absoluta, que al *despertarme* de ma malaltia vaig trobarme ab la cara plena de blaus y de feridas. La falta de tacto habia fet que intentés alsarme de terra apretant la cara contra la sorra, y que *no'm sentís* del obstacle que la terra inmóvil m' oposaba.

Ab lo tacto va desapareixe l' olfat y 'l gust, de manera que vaig quedar absolutament separat del mon humá. Las impresions anteriorment rebudas van esborrarse de la memoria, y del temps y del espay no vaig conservar-ne ni conciencia.

En aquest punt comensa lo inexplicable. En la trista situació en que 'm trobaba, igual á la del home que hagués nascut sense cap sentit, vaig experimentar de sobte una *sensació*, —dich sensació per entendrens—estranyíssima. M' habia aparegut un sentit nou, que 'm posaba en relació ab l' univers, separat en absolut de las ideas de temps y d' espay. Tot ho veyá ú ho sentia, ú ho palpaba—també ho dich aixís per probar de ferme entendre—*en un sol punt y en un sol instant matemátichs*. Res tenia distancias ni ferxas, y tot apareixia al meu cervell *modificat* de una manera infinitament mes clara y mes precisa que quan disposaba dels sentits perduts. L' espay y 'l temps han sigut, son y serán la causa de la limitació de las facultats del ser humá. Los sentits lo fan esclau d' aquestas fantasmagóricas condicions de tot alló á que creu extendre lo seu coneixement.

¡Quántas impresions desconegudas vaig sentir en aquells *moments* de felicitat suprema! ¡L' Univers, sense límits y sense instants, no tenia per mi misteris! ¡Las mes grans elocubraciones del genit del home mostraban á mon ser totas sas imperfeccions y sa miseria! Sentia la especie humana, y 'm feya riure. La *veya de primer*—dech usar llenguat-

je humá, puig só altra volta esclau del temps—la *veya de primer* com entontida y sense coneixes res de lo que la voltaba. La *veya* luego en l' orgull de la ignorancia, arribar á afigurar-se que era la reyna del Univers, y que la vida del tot, se subordinaba á sa vida. La *veya* mes tart, arribada á sa edat viril, dirigir sa mirada impotenta al temps y al espay, descubrint en ells sols lo suficient per desvanixe son orgull sens base ni fonament, pero fent neixe ja en son esperit un nou orgull, tan infundat y estúpit com lo que acababa de desvanixe. La *veya* que, enganyada per lo insignificant augment que habia donat á sos sentits per medis ingeniosos relativament á sas forsas, arribaba á creurers que estava en camí de dominar á la naturalesa, y proclamaba lo progrés indefinit. La *veya* dabatentse sempre en la impotencia, y tractant en va, per medi de sos sentits limitats y esclaus, de arribar á la immensitat y al infinit, paraulas per ella absurdas, puig que expressan ideas que no coneix ni pot coneixe. La *veya*, per consegüent, miserable, raquíca, insignificant, de tal manera, que desde que vaig recobrar la naturalesa humana no he pogut tornar-ne á tenir conciencia clara.

Veya allavoras lo gran tot en sa evolució inmensa é infinita; *veya* la simplicitat absoluta de la materia y de las lleys inmutables que la rejeixen. A ma *vista* 's formaban los mons, creixian, se desarrollaban, estaban en son apogeo, disminuían, se descomponian, y desapareixian altra vegada en lo inmens tot de la naturalesa. A ma *vista* la materia una se conuinaba en formas infinitament variadas, dant lloch á manifestacions de vida també variadas fins á lo infinit. Tot vivia, tot se movia; lo mateix l' home que la roca, lo mateix lo mon que 's formaba, que 'l que 's descomponia, puig que tot cumplia fatalment la ley que á tots los sers, *grans y petits, vells y joves* s' imposa.

La meva inteligencia, servida avuy per sentits humans, es impotenta per seguir describint lo que en aquells moments va veure. Sols puch recordar que l' orgull del home va presentarsem allavoras com una cosa ridícula y absurda. Som esclaus de la ley general y absoluta que al gran tot fa moure, y hem de seguir sas prescripcions inflexibles. La vida del sér mes insignificant, es la sintéssis de la vida general, y 'l petit planeta que habitém segueix las mateixas evolucions que aquells infusoris, menors que microscópicos, que en una fracció de segon neixen, compleixen sa missió y moren ab pressa vertiginosa. Lo progrés de la especie humana está donchs subjecte á la vida del planeta que habita, com lo del planeta ho está á la del sistema de que forma part, com la del sistema ho está á la dels altres y altres sistemas, que son lo punt imperceptible d' enllás entre las parts y 'l tot de la naturalesa. La ley de selecció y transformació modificará y millorará la nostra rassa mentres la terra no hagi arribat al punt que separa lo creixement de la decadencia. Tant bon punt aquesta s' inicihi, la vida pendrá novas formas, y l' home, si conserva encara l' orgull de la seva rassa, haurá de contemplar com paulatinament y per graus quasi imperceptibles, va perdent lo que habia guanyat, fins á tornar al punt de son origen per medi de la *selecció negativa*, y 'ls sers que n'asquin luego serán los únichs testimonis de la descomposició del planeta,—que creyém haber adornat y perfeccionat ab los esforços de la nostra inteligencia,—passant la cantitat de materia infinitament petita que 'l compon, á formar part de mons nous y de formas novas, que obehirán també inmutables la fatal ley de la naturalesa...

Fins aquí y no mes m' ha sigut possible traduhir del manuscrit que m' ha fet tréncar lo cap durant mesos y mesos. Son autor segueix encara sas elucubraciones, pero ho fa per medi de signes que no he pogut desxifrar ni ab la ajuda d' alguns

amichs d' aquells que llegeixen fins los caràcters desconeguts d' idiomas dels quals ni noticia 'n queda, per mes que alguns dels consultats, ab tot y no entendrels m' han assegurat que contenen idees importants y de trascendencia. No tenim, donchs, mes recurs que deixar sa traducció per algun afortunat que torni á patir la mateixa malaltia misteriosa de que va ser víctima l' autor del manuscrit, que, repetim, no sabem si calificar de sabi ó de boig.

THALES.

ECLIPSE DE LLUNA TOTAL

QUE DEU VERIFICARSE AVUY PER LA TARDE.

ELEMENTS.—Los priucipals elements que han servit per calcular aquest eclipse, son las següents:

Dia 16 á oh (T. M. A); L' Ascensió recta del Sol será 17h 38m.

La declinació será $-23^{\circ} 22'$

La Variació horaria en Ascensió recta $11' 08''$

La variació horaria ed Declinació $5'' 8$

La Ascensió recta de la Lluna $5h 31m$

La Declinació de la Lluna $+23^{\circ} 39'$

La Variació horaria en Ascensió recta $2m 6$

Diàmetre aparent del Sol $32' 32''$

Diàmetre aparent de la Lluna $29' 42''$

Distancia del Sol $236,48,6 R. T.$ ó sigan $150 551$

717 kilòmetres.

Distancia de la Lluna $62,8 R. T.$ ó sigan 399

797 kilòmetres.

Posició del nus descendent de la Lluna lo dia 16

á $8h 14m$; estarà á $5h 48m$.

Posició del apogeo, lo dia 18 á las $5h$ matí, estarà á $6h 58m$.

Posició del α del cono de sombra de la Terra $5h 38m$.

Longitud del cono de sombra $213 R. T.$

Diàmetre de la secció del cono de sombra, al punt que la Lluna l' atravesarà será de $1^{\circ} 16' 59''$

DESCRIPCIÓ.—Dels anteriors elements se 'n despren lo següent:

Primer contacte ab la penombra.—Será á oh $40m$ tarde; lo podrán veurer los habitants de la part Occidental de l' América septentrional, l' América russa é Islas Alentinas tota la Oceania, gran part de la Siberia y de la Xina, tot l' Indostan é Indo-xina, fins l' Afganistan.

t Primer contacte ab la sombra.—Será á $1h 53m$ arde; podrán observarlo los habitants situats en la part occidental de l' América septentrional; tota l' Oceania, tota l' Assia y part de l' Europa Oriental.

Comens de la totalitat de l' eclipse.—Será á $3h 03m$ tarde; visible en la part occidental de l' América septentrional, tota l' Oceania, tota l' Assia, Costas orientals del Africa y part oriental de l' Europa.

Mitja del eclipse.—Será á $3h 48m$ tarde.—Visible en gran part oriental de l' Oceania, tota l' Assia, Rússia, Suecia, Prussia, Austria, Turquia, Suizza, Grecia, Italia y Dinamarca; además part de las costas orientals del Africa y Madagascar.

Acaba totalitat del eclipse.—A $4h 33m$ tarde.—Visible en gran part de l' Oceania, tota l' Assia, l' Africa oriental y quasi tota l' Europa, excepte Portugal, part occidental d' Espanya, Inglaterra y costas de Fransa.

Ultim contacte ab la sombra.—A $5h 42m$ tarde.—Visible en quasi tot lo Antich Continent, Europa, Assia, Africa y part de l' Oceania.

Ultim contacte ab la penombra.—A $6h 55m$ tarde.—Se veurá també de quasi tot lo Antich Continent.

LLUNA.—La Lluna sortirà á las $4h 32$ de la tarde completament eclipsada.

I. Martí Turró.

Secció de Noticias

BARCELONA

Lo Centro Catalá.—Están ja terminats los treballs preparatoris per la formació del Centro acordat pe 'l «Congrés Catalanista». La Mesa d' aquest junt ab la Comissió organitzadora, se dirigiran dintre poch als que formaren lo «Congrés», com als mes interessats en la creació d' ell y com á mes entusiastas per tot

quant puga relacionarse ab lo porvenir de la nostra terra.

Projecte exposat.—En la secció de Foment de la secretaría de la Diputació provincial, estarà exposat al públich durant lo terme de trenta dias lo projecte de la carretera de Sant Feliu de Codinas á Centellas. Durant aquest plasso que va comensarse ahir s'admeterán las reclamacions y observacions dels Ajuntaments y particulars interessats.

Sarsuela nova.—Nostre company en la premsa en Joseph María Lasarte, está acabant una sarsuela en quatre actes, titulada «Lo rey de la broma», per encarrech d' una societat humorística de Tarrassa, que deu estrenarla durant la setmana de «Carnestoltas.»

Nous delegats.—Per la ciutat de Vich han sigut nombrats delegats pera 'l «Congrés Catalá de Jurisconsults» lo senyor don Francisco Xavier Calderó, fuerista, y don Joseph Font y Manxarell, ex-individuo de la Junta Revolucionaria de 1868.

Per Cervera ho han sigut los senyors Espona y Maluquer, (don Eduard).

Los Advocats de la Seu de Urgell, han nombrat als senyors don Joaquim Dalmau y Fiter y don Joseph Fiter y Caba, los dos fueristas.

Una visita d' inspecció.—Lo govern ha disposat que 'l material del ferrocarril de Barcelona á Tarragona sia inspeccionat per un ingenier, que deurá donar compte de la inspecció á la superioritat. Podriam recomanarli á dit ingenier la inspecció detinguda dels cotxes de tercera classe, la major part dels que acostuman á ser batejats per los passatjers ab lo nom de *perreras*. Efectivament, d' una extensió extraordinaria y tenint solsament tres finestras, mes aviat se semblan als wagons destinats á contenir bestia que altra cosa. Y com per altra part, las queixas contra 'l mal servey de la via son contínuas, bo es que la persona designada se 'n enteri minuciosament pera que 'l govern sápigat la atenció que en nostre pais se presta á tots los serveys públichs. Cotxes hi ha en que quan plou, los passatjers reben l' aigua com si estessin fora de cubert, lo que també acostuma á passar en la via de Saragossa.

Ateneo Lliure.—Avuy á las nou de la nit continuarà en l' Ateneo Lliure de Catalunya la discussió pública sobre l' enllás dels ferro-carrils d' aquesta capital, ocupant la tribuna D. Agustí Pujol. Com son varios los senyors que tenen demanada la paraula, probablement lo dissapte vinent, dia 18, se celebrará sessió en la que parlará D. Joseph Feliu y Codina.

Almanachs y calendaris.—Hem tingut ocasió de veure en la llibrería d' en Lopez Bernagosi, un gran surtit d' almanachs de libre y calendaris americans de paret molt complert y variat, contenint bonichs cromos ab incrustacions d' or y á preus reduhits, tot lo qual los fa recomanables pe 'l públich.

També hem vist en la mateixa llibrería una colecció d' obras ilustradas y tomos pera los nens ab bonicas láminas al cromo y bonas encuadernacions, tot molt apropósit pera regalos de Nadal.

Academia y laboratoris de cien-

cias mélicas de Catalunya.—Aquesta Corporació celebrará sessió pública á dos quarts de nou de la nit en lo local de costum.

Lo doctor Amell presentarà un aparato de Valvemburg construhit en Barcelona; lo doctor Roig lo nou especulum del doctor Velasco, y després lo doctor Valls s' ocupará del alumbrament espontáneo, com y quant deu procedirse al artificial.

Privilegi.—Acaban d' obtenir privilegi exclusiu los senyors D. Joseph Tagell y Jaume Tagell, inventors d' una máquina pera pulir tota classe de joyeria, bisutería y objectes de cirurjía, rellotjería y en general tots los instruments de precisió; qual máquina está cridant poderosamente l' atenció per ser la primera en lo mon destinada á dita industria.

Fruyt aquesta máquina de dos anys de trevall per part de sos inventors, que l' han construhit sens tenir especials coneixements de la mecánica aplicada á la construcció, nos consta que funciona ab la major regularitat. Dits senyors son objecte de las mes justas felicitacions per part dels molts inteligents que van á visitarlos la máquina.

Altre arcalde suspés.—Obehint á ordre superior, ha sigut suspés de son càrrech l' arcalde de Malgrat. No sabem si es á conseqüencia de ficarse en la política com lo de Cervera ó per mala administració.

Bitllets robats.—Ahir al vespre, duas senyoras feren *desapareixe* de la baraca situada al número 29 del carrer del Càrme cinch bitllets de la rifa del Pardo. Dits bitllets tenen los números 30.971 fins al 30.975, pertencients al sorteig del 23 del corrent.

Funció en Novetats.—Aquesta nit será cantada en lo concorregut teatro de Novetats la coneguda sarsuela *Mis dos mujeres*, la qual es bastant ben desempeñada per la companyia d' aquell teatro.

Detingut.—Per haberse apoderat d' un mocador d' una botiga de la Rambla de Sant Joseph, va ser detingut ahir un subjecte y portat á l' Arcaldia.

Barallas.—En la plassa del Padró, ahir dematí, després de haberse tret tots los drapets al sol mútuament, duas donas se barallaren resultant totas duas plenas de cops y esgarrapadas. Foren auxiliadas en la casa de Socorros del districte.

En l' Arcaldia també va curarse á una dona á qui en barallas ab un home, aquest li va pegar alguns cops de bastó al bras dret.

Separació.—Los coneguts escriptors don Joseph Feliu y Codina y don Joseph María Pascual s' han separat de la redacció del setmanari *Lo Nunci*.

No tenim cap inconvenient en ferho constar aixís.

Comunicació contra l' empresa del marqués de Rays.—Segons diu lo nostre apreciable colega *El Diario Liberal*, lo govern italiá ha enviat una nota al espanyol pera que impedeixi severament l' embarch de subdits italians en los nostres ports per evitar la emigració á la colonia católica del marqués de Rays.

Es inútil dir que desitxém que dita nota siga certa y que 's cümpleixi en totes parts.

Noticias de Hostafranchs.—*Escuelas novas.*—La *Familiar Artesana* del barri de Hostafranchs está fent los preparatius per establir unas classes d' ensenyansa gratuïtas per adults, al igual de las que ab tan bon resultat sosté lo *Foment Graciense* de la vehina vila de Gracia.

CATALUNYA

Arbós del Panadés, 14.—Ahir va tenir lloch en aquesta població la anyal fira d' animals, la qual, segons parer dels intel·ligents, va ser bastant bona, no desmereixent en res de las anteriors.

Los carrers ja desde 'l dia avans se vejen plens de gom a gom; tants eran los forasters que anaban á la fira, puig que no sols se hi contaban los dels pobles vehins, sino molts de la alta montanya, negociants y simplement aficionats á ditas firas.

Van darse alguns balls, sent tots concorreguts, en especial lo que va verificarse la nit en lo cassino.

Tarragona, 15.—Sembla que un subjecte á qui 's espendadors de bitllets de loterías li entregaban los corresponents á las rifas de Barcelona y Reus, pera que 's pogués guanyar la vida, se 'n aná ahir sens despedirse de ningú, ab los diners y bitllets que tenia en son poder, deixant abandonat completament so pis en que vivia. Lo fet se posá en coneixement de l' autoritat competent per lo jefe de vigilancia municipal.

—Miss Scotti, la célebre funámbula que, com ja saben los nostres lectors, se troba sufrint en l' Hospital de Tortosa las conseqüencias de la caiguda en l' Ebro, adelanta rápidamente en sa curació, y es d' esperar que en un plasso breu podrem anunciar son complet restabliment.

MOVIMENT CIENTIFICH Y ARTISTICH.

L' enllás dels ferro-carrils.

Lo dilluns passat continuá en l' «Ateneo Lliure de Catalunya» la discussió pendent sobre l' enllás dels ferro-carrils, usant de la paraula l' senyor Ricort. De resultas de las paraulas pronunciadas per lo senyor Lasarte en la sessió anterior, la comissió encarregada dels treballs relatius á n' aquest assumpto habia determinat buscar alguns datos sobre las concessions fetas á diversas companyias per la construcció de ferro-carrils.

Dat l' interés que Barcelona ha manifestat en aquest assumpto, s' han buscat totes las disposicions y R. O. donadas en diferents épocas y per diferents concessions. Al concedirse en 1843 los estudis del ferro-carril de Barcelona á Mataró, inaugurat l' any 1848 se construí la estació en lo lloch que 's cregué mes convenient als interessos de la companyia, sens tenir en compte 'ls problemas que després podrian surgir; problemas que foren previstos per lo senyor Cerdá.

La companyia constructora sollicitá luego la prolongació de la via fins á Arenys de Mar via que s' explotá en 1857, demanantse luego per la mateixa companyia una nova prolongació fins al Empalme y poch després fins á Girona.

Se constituí un' altra societat pera construir un ferro-carril desde Barcelona á Granollers, demanantse una nova concessió fins al Empalme; comensant aillavors una qüestió entre las duas companyias pera fer la prolongació del Empalme fins á Girona, que volia obtenir cada una de las companyias, lo qual doná per resultat la fusió de las duas, demanantse luego la continuació fins á Fransa per Figueras; quedá per lo tan alsada una nova estació.

Se tractá posteriorment d' enllasar Barcelona ab Madrid per una societat nova y diferent de las anteriors, obtenintse la primera concessió fins á Martorell l' any 52, transfirintse á una companyia anomenada del Centro que demaná la prolongació fins á Tarragona. La estació anomenada de Tarragona s' emplassá á títol provisional en lo lloch en que avuy se troba, declarantla definitiva l' any 58, quedant provisionals los edificis adscats á l' estació.

Al recorre l' any 70 l' Ajuntament y alguns propietaris de Barcelona contra l' emplassament de la estació actual, se determiná que 's trasladés á las hortas de Sant Bertran, unintse pe 'l carrer d' Aragó á la de Girona y obligantse á la companyia á presentar lo projecte; projecte que no fou presentat per la companyia que adoptá 'l procediment de no fer res, com lo procediment mes ventatjós. Veient l' Ajuntament que 'l projecte no 's presentaba, demaná y obtingué ser ell mateix l' autor del projecte que tampoch fou presentat.

La oposició de la companyia de Barcelona á Tarragona que tingué á bé no executar una R. O. cessá desde 'l moment que quedá fusionada ab la de Barcelona á Fransa. Lo que avans era *inercia* 's convertí prompte en febril activitat, y l' enllás de las duas vías contá ab fervents y entusiastas defensors. Se presentaren dos projectes; l' un pe 'l carrer d' Aragó, l' altre pe 'l Port, optant pe 'l primer lo ministeri de Foment y contant com adversaris als propietaris de dit carrer y al Ajuntament, que fa poch temps s' en ha declarat defensor.

Donats aquestos datos y després d' exposar le inutilitat del enllás de las duas vías, puig no quedan unidas ni totes las existents ni totes las que están en projecte, terminá l' senyor Ricort dirigintse als defensors de tots los projectes pera que exposessen las sevas ideas durant aquesta discussió, essent sumament aplaudit per la concurrencia que l' escoltá.

Lo senyor Lasarte rectificá alguns conceptes que se li atribuhian y s' alsá la sessió.

Secció de Fondo

A «La Publicidad.»

Pocas paraulas li dirém avuy ja que tampoch nos diu ella gran cosa, ab tot y que gasta bastantas paraulas. La substancia del article ó sueto que 'ns dedica, es que, estant próxima l' obertura del «Congrés,» nos quedarà prou temps pera renyir, y que, sens refusar lo combat á que la provocabam, l' aplassa.

Per nosaltres las qüestions personals valen ben poca cosa, y per consegüent ha perdut tot son interés la polémica.

No vam intentar mortificar al nostre amich, lo director del nostre colega, ni molt menos. Al recordarli que habia sortit derrotat en las eleccions del Colegi de Advocats, no vam fer mes que defensarnos. Si ell no hagués fet la afirmació de que 'l nostre ex-director s' aufega sempre que 's tira á l' aygua, no li hauriam parlat de la situació respectiva en que l' un y l' altre van quedar després d' aquellas eleccions.

Lo que 'ns dol en un diari de las condicions de *La Publicidad* es que caigui en la inconseqüencia de dirnos que no podem estar satisfets de la part que 'ns va tocar en lo triunfo, perque sols va tenir lo nostre ex-director quatre vots mes que 'l seu director, mentres que afirma que la candidatura reformista va obtenir una gran victoria. Si d' aquesta van sortirne alguns delegats mes que de la *fuerista*,

no va arribar á déures ni á quatre vots, puig que un sol d' aquestos va decidir lo resultat.

Lo director de *La Publicidad*, usant d' una modestia que sempre honra al que la gasta, 's declara soldat de fila del seu partit. Sobre aixó nosaltres tenim la nostra opinió íntima formada, pero no hem de manifestarla, perque respectém sempre afirmacions com la de que 's tracta. Preferim creure lo que diu, y 'ns ne alegrém, perque aixís la lluyta será igual, puig que será entre soldats de fila. *La Publicidad* no retxassa en absolut la idea de d' alsar un dia ó altre una estátua al unificador senyor Cánovas del Castillo. Ho sentiriam per ella, puig per la nostra part podem assegurarli que jamay, hi portarém concientment ni la mes petita pedra.

Al final se sulfura lo nostre colega perque vam dir que defensava una candidatura unitarista. ¿Qui 'ns ho ha dit? nos pregunta, y afegeix que no vol lo domini del dret castellá sobre del catalá. Allavors,—li respondrem—¿que representaba la candidatura que patrocinaba? ¿Viu *La Publicidad* en aquest mon ó en un altre?

Si *La Publicidad* visqués en aquest mon, sabria que avuy casualment no 's tracta d' altra cosa que de subordinar lo nostre dret al castellá. Si vol convencersen, no te de fer res mes que tornar á llegir lo decret en que 's mana la unificació que ha armat tanta brega.

Per aixó, nosaltres que l' habiam llegit, vam voler deslindar los camps. No som partidaris en absolut del dret catalá, tal com está avuy, pero som adversaris en absolut de la unificació.

Aixó y no mes es lo que vam sostenir en las eleccions del «Col·legi d' Advocats» de Barcelona, sense contreure compromisos ab ningú, ni sense abdicar ni una sola de las nostras ideas ni dels nostres propósitos. Vam anar á una contra la unificació y contra las ilusions que s' ha forjat lo senyor Cánovas del Castillo.

¿Poden dir lo mateix los partidaris de la candidatura unificadora?

Correspondencias

DEL DIARI CATALA.

LA VALL D' ANDORRA.

Seu d' Urgell 14 Desembre. (1)

Fa molt temps que 's tracta per diversas companyias francesas d' establir en la República andorrana un *Cassino* y un establiment de banys, y pera fer productius aquestos dos establiments se comprometen á construir immediatament una carretera que uniria totes las poblacions de la Vall al mateix temps que ab aquesta ciutat. D' aquí es que 'ls vehins de la Seu que 's veuhen completament olvidats en tot lo referent á milloras, del govern y de la Diputació provincial, se manifestaban tots entusiastas partidaris de la solució desitxada per una nova empresa que ha promés las reformas avans ditas. Aquesta empresa, representada per los senyors Antoni Roger y Lluís Boisset, ha publicat y fet circular molt una fulla, en la que al mateix temps que una proclama, s' hi conté també una especie de prospecte en lo que hi constan las bases baix las quals pretenen la concessió de dits *Cassino* y Establiment. Se comprometen los senyors Roger y Boisset á depositar 100.000 franchs en garantia de la carretera que dintre poch comensarian á construir, fent ramals en totes las parroquias de la Vall.

(1) No estém conformes ab moltes de las apreciacions del nostre corresponsal. Som en absolut contraris al joch, y está dit tot.

Demanan lo privilegi d' arrendament per l' espai de 35 a 50 anys per lo preu que s' determini, puguent lo govern de la República, terminant aquest plasso, quedar-se ab los establiments ab un 60 per 100 de rebaixa. Las autoritats de la Vall podran impedir l' entrada al Cassino als fills de la República. Se comprometen al mateix temps a tenir y pagar un mestre y un metje en cada una de las Parroquias. Aquestas son las principals bases del programa dels senyors Roger y Boisser.

Lo poble y las classes pobras se manifestan totas favorables a lo que demana l' empresa; puig en ella hi veuhen, no solsament una nova era de prosperitat y riquesa, sino també un major grau d' ilustració, de que tant necessita. Pero tant favorable com s' hi presenta l' poble, tant adversarias ne son las familias ricas y que tenen una posició social mes desahogada. Aquestas veuhen ab la reforma projectada amenassat lo seu porvenir, al mateix temps que disminuida la seva influencia. En lo relatiu als mestres que s' promet posar en cada parroquia, la oposició mes gran surt del clero, que allí com en totas parts s' ha manifestat sempre enemich de la ensenyansa que no puga ell monopolisar.

De la oposició feta a la reforma per las familias que manan, acompanyadas del clero, n' ha sortit la coalició tumult del 8 del corrent. Lo president Sr. Molas, carlí y absolutista fins al moll dels ossos, veje en dit dia la capital presa per uns 500 homens armats que l' intimaren la rendició y l' declararen *dimitit* de son càrrech. Lo moviment lo sorprengué, fent dimissió entregant los sellos y demés accessoris de la Presidencia, ab tanta mes rahó en quant entre ls amotinats hi havia molts individus del Consell. Nombren luego un nou president, don Joan Pla y un vice-president, don Pere Baró, participantho a las autoritats francesas y a las espanyolas, sent aquestas ultimas lo bisbe Cassañas y l' gobernador militar de la Seu.

Aquesta es la revolució feta en Andorra. Dintre pochos dias vos ne donaré mes noticias. De tots modos lo govern ha surtit de las mans dels reaccionaris.—*Lo Corresponsal.*

Madrid 14 de Desembre.

Sembla que en Silvela ha surtit al fi de sa actitud reservada posantse com aquell que diu cara a cara del senyor Cánovas. Fa temps que tenia preparat un treball sobre l' reinat de Felip IV, del qual avans de publicarse ja s' en feyan grans elogis per la intenció política que se li atribuïa. Las conferencias celebradas ab en Cánovas y altres conservadors, los auguris de la crisi que havia de resoldres entrant en lo ministeri l' Benjamí dels Silvelas, las dissidencias del president del Consell ab en Romero Robledo fomentadas per los respectius amichs de un y altre y la actitud dels moderats historichs, feren concebir al citat Silvela esperansas de que en Cánovas rectificaria sa política, donantli un caràcter mes sério que acabés ab lo *tira y afloixa* ahont está concentrada la virtut de la actual situació. La crisi no arriba y es tant cert aixó quant ja s' considera conjurada; entre en Cánovas y en Romero s' ha convingut una tregua y la tan apeteduda política séria no apareix, puig en Romero Robledo continuarà fent governadors, diputats y concejals. A causa de tot lo referit en Silvela no ha pogut aguantar mes y l' article tant anunciat en tots los círculs polítichs, ha aparegut avuy en *La Revista de España*. Aquest treball es llarch y habilitós y ls tiros que en ell se disparan son certers; serian casi mortals si aquí hi haguessin conservadors monárquichs y demócratas. Parlant del Comte Duch de Olivares y dels medis que empleá per arribar a la privansa que exercia, sembla que parli dels homes y de las cosas actuals donant ocasió a mil reflexions. Los fusionistas principalment no trovan paraulas per elogiar lo treball historich d' en Silvela; la premsa d' avuy ressenya los fets, las alusions y ls pensaments que en ell s' hi exposan y no s' fan comparacions perque **l' temps no permet ferlas.**

Avans de reinar en Felip IV, ja l' Comte-Duch havia conseguit sa confiança: quan arribá a reinar, los recomanats per en Felip III careixian de tota influhencia y las personas que haurian pogut oposarse a la omnipotencia del privat van ser hábilment inutilizadas y dispersas, de modo que l' rey se trová lligat a la voluntat y ls capritxos de n' Olivares. Aquest algunas vegadas era adulador y altras no tenia temor en imposarse obertament a la voluntat soberana; lo rey era débil y s' acontentaba ab que li deixessin fer versos, divertir-se ab poetas y actors en lo Bon Retiro y donarse bona y alegre vida. S' espera ab ansia lo segon article per sapiguer lo fi que va tenir lo Comte-Duch.

Continuan los fusionistas ab grans esperansas pero cada dia se mostran mes dissidents. los constitucionals dels amichs de l' Alonso Martinez y en Martinez Campos. Aquest general se queixa de la conducta dels primers los quals, segons diu, intentan arrastrarlo cap a una política oposada a lo que li exigeixen sos antecedents y compromisos: lo pobre home está que no sab de qui fiarse perque creu que tothom l' enganya. Los constitucionals diuhen en alta veu a n' en Sagasta que si en Martinez Campos va entrar en la fusió hi va ser tirat per en Cánovas, ab lo fi de convertirlo en una constant dificultat, una rémora, un estorb pera sos desitjos. Aixó que que a ne l' general lo desespera no es ni desmentit ni defensat per en Sagasta, l' qual continúa esperant los aconteixements ab tota tranquilidat. Y pot ben ferho aixis ja que encare desempenya la vice-presidencia del consell del ferro-carril del Noroest, com altras amichs seus y parents fins a la quinta generació desempenyan importants càrrechs en diferents companyias.

Aquets polítichs serveixen per tot. Rescament s' ha fundat lo Banc de la Riquesa Pública, qual capital lo constituïeix l' : per 100 de las accions que han de suscriurers; pero per si ó per no ja figuran en son consell la nata y flor de nostres polítichs desde l' demócrata fins al moderat. Dech advertir que en Pi y Margalls s' ha negat a ser Director y en Balaguer no ha acceptat la presidencia del consell: alguns altras han fet lo mateix pero hi han constitucionals que s' multipliquen espantosament y están ficats ja en aquest Banc, en lo ferro-carril del Mitx-dia, en lo del Nort y en tots los que hi pugan haber.—X. de X.

París, 13 de Desembre.

S' ha celebrat a la Sorbona lo 50^m aniversari de la fundació de l' Associació política ab tal concurrència que, una hora avans de la senyalada per la cerimonia, era ja poch menos que impossible penetrar en l' edifici. La sala estava adornada ab profusió de banderas, y s' veyá l' busto de Perdonnet, fundador de la societat, colcat al frente d' un estrado que s' reservava a las notabilitats y als professors de l' Associació, en lo qual anaren colocantshi, lo President de la mateixa, Laurent-Pichat, lo ministre Mr. Tirard, Mr. Gambetta, lo general Pittié, secretari general de la presidencia, Hébrard, Pau Bert, Floquet, Enrich Martin, Masure, Spuller, Cernesson y moltíssims d' altres igualment coneguts.

Després de l' execució de la Marsellesa per la música de la guardia republicana y d' haber fet lo president de l' Associació un patriótic discurs dihent que la missió d' aquesta debía ser sempre la de vencer l' ignorancia, lo president de la Cámara Mr. Gambetta, ha fet ús de la paraula y comensat lo seu discurs posant de relleu totas las simpatias de que es mereixedora una Associació que nascuda fa cinquanta anys al calor de la revolució de Juliol, ha sapigut crearse una vida cada dia mes exuberant, apartantse del mon oficial y consagrantse a l' ensenyansa de la veritat sense mescla d' idees quiméricas ó capritxosas. En lo curs de la seva peroració, l' orador dedica un recort al inspirador de la societat August Compte, y al seu fundador Perdonnet quals bonas qualitats se complau en enco-

miar, reivindica pera tots los que d' ella han format ó forman part, la gloria d' haber contribuït en gran manera a la formació de la que s' pot dir comunió democrática, fent verdadera política al dar instrucció a tots aquells que apenas habian rebut las primeras nocions de la primaria, y fent sortir de sas escolas a quatre cents mil obres que han pogut adquirir las verdaderas nocions del progrés. Habent pres gust a la ciencia es quan l' obrer ha demanat la demostració de lo que li deyan en política y de aquí ha nascut la verdadera democracia republicana que s' inspira en lo sufragi universal.

Replicant als que s' queixan de que no s' va prou depressa, Mr. Gambetta ha dit que no s' fa res sense l' temps, puig la ciencia, de que havia parlat avans, demostraba que ls que sostenian lo contrari era sofistas y embaucadors, y ha terminat lo seu discurs aconsellant als associats que extenguin la seva obra fins als departaments; ja que la democracia avuy ha entrat en possessió d' ella mateixa y ella sola ha de ser son propi guia. Los ha invitat, ademés, a que associhin a la seva obra a sas mullers y fillas, puig lo crit de por y de rabia que dona l' adversari—que ja coneixeu—proba que será una cosa encertada. La frase final ha sigut: no tinguem mes que una voluntat y un fi: «Tot per la patria y per la ciencia.»

Durant lo discurs que he procurat extracar, l' orador s' ha vist interromput varias vegadas pe'ls aplausos de la concurrència, que després de sentir la lectura de la notable memoria escrita per Mr. Hudelo, s' ha dispersat als acorts de la *Marsellesa* dant crits de ¡Visca la República! ¡Visca Gambetta!

Ab disgust dech donar compte de la pérdua que ha sofert la democracia marsellesa ab la mort de Mr. Barthelémy, conseqüent republica, arcalde que havia sigut de Marsella a la caiguda del govern de Juliol, y elegit, mes tart, representent del poble per 72,034 vots entre 78,000 votants.

Ha baixat a la fossa a l' edat de 76 anys, víctima d' una malaltia que l' feya sufrir desde bastant temps.

La Cámara ha votat un crédito de 300 mil franchs pe'ls gastos que puga ocasionar la exposició d' Electricitat.

En las eleccions verificadas en lo districte de Rochefort, departament del Charenta Interior, s' ha obtingut lo resultat que desde molt temps dan donant las eleccions legislativas: lo candidat republica M. Bethmont ha tingut 9,000 vots contra M. Roche bonapartista que sols n' ha tingut 4,000.

La comissió encarregada de examinar lo projecte del govern sobre l' seccionament de Paris en las próximas eleccions, lo ha retxasat; per lo qual lo ministre del Interior ha manifestat a la comissió que l' retiraba. Aixis es que las próximas de Janer continuarán fentse com fins avuy; cada quartel nombrará un conseller municipal.—X.

Secció Oficial.

Administració principal de correus de Barcelona.—*Llista de las cartas, impresos y mostres detingudas en aquesta administració principal per falta de franqueja en lo dia de la setxa.*

M. M. Bon Pastor, Santiago de Chile.—Joseph Cardell, Manila.—Rafel Rivalta, Cardedeu.

Barcelona 13 Desembre de 1880.—Lo Administrador principal, Lluís Maria de Zavaleta.

Defuncions.—*Desde las 12 del 14 a las 11 del 15 de Desembre.*

Casats, 5.—Viudos, 1.—Solters 0.—Noys, 5.—Abortos, 2.—Casadas, 5.—Viudas, 2.—Solteras, 4.—Noyas, 2.

Naixements.—Varons, 10.—Donas, 1.

Secció Comercial

PORT DE BARCELONA.

Embarcacions entradas en lo dia d' ahir.

De Cádiz vapor Ciudad Condal ab sucre.
De Cetté vapor francés Ville de Cetté ab patatas y altres efectes.

Ademés 9 barcos menors ab efectes.

Despatxadas.

Pera Buenos Ayres vapor francés La Franée ab efectes.
 Id. Marsella vapor francés Eridan.
 Id. Civitavechia berganti goleta italiá S. Luigi en lastre.
 Id. Buenos Aires polacra goleta Nueva Paula.
 Id. Mahó vapor Puerto Mahon.
 Id. Cagliari polacra italiana Dio-mi-vede.
 Ademés 12 barcos menors ab efectes.

Sortidas

Pera Newcastle vapor inglés Cordova.
 Id. Cete vapor francés Adela.
 Id. Marsella vapor francés Eridan.
 Id. Buenos Aires vapor francés La France.
 Id. Mahó vapor Puerto Mahon.
 Id. Habana fragata Joaquin Serra.
 Id. Arendal corbeta Noruega Ala.
 Id. Veracruz berganti goleta Juan.

TELÉGRAMAS COMERCIALS.

Liverpool 14 Desembre de 1880.
 Vendas de cotó, 10000 balas.
 Disponibles sostingut. A entregar sens variació.—Ahir americá alsa 1116. A entregar alsa 1132.
 Nova-York 13 Desembre.
 Cotó 11 718 or.
 Arribos 4 85000 balas en 3 dias.

CAMBIS CORRENTS

DONATS PER LA JUNTA DE GOVERN DEL COLLEGI DE CORREDORS REALS DE COMERS DE LA

PLASSA DE BARCELONA DEL DIA 15 DESEMBRE DE 1880.

Lóndres, 90 d. fetxa, 48'15 per 5 ptas.
 Paris, 8 d. vista 5'03 p. per id.
 Marsella, 8 d. vista, 5'03 p. per id.

8 DIAS VISTA.			
Albacete..	3/4 dany.	Lugo..	3/4 »
Alcoy..	1/4 »	Málaga..	1/4 »
Alicant..	1/4 »	Madrid..	1/4 »
Almeria..	3/8 »	Murcia..	1/2 »
Badajós..	5/8 »	Orense..	3/4 »
Bilbao..	1/2 »	Oviedo..	1/2 »
Búrgos..	1/2 »	Palma..	5/8 »
Cádiz..	1/4 »	Palencia..	1/2 »
Cartagena..	1/4 »	Pamplona..	1/2 »
Castelló..	5/8 »	Reus..	1/4 »
Córdoba..	1/4 »	Salamanca..	3/4 »
Corunya..	1/2 »	San Sebastia..	1/2 »
Figueras..	5/8 »	Santander..	1/4 »
Girona..	5/8 »	Santiago..	3/8 »
Granada..	3/8 »	Saragossa..	1/4 »
Hosca..	5/8 »	Sevilla..	1/8 »
Jeres..	1/4 »	Tarragona..	1/4 »
Lleyda..	5/8 »	Tortosa..	3/4 »
Logronyo..	3/4 »	Valencia..	par »
Lorca..	7/8 »	Valladolit..	3/8 »
		Vigo..	1/4 »
		Vitoria..	1/2 »

EFECTES PUBLICHS.

Tit. al port. del deute cons. int. 21'90 d. 21'97 1/2 p.
 Id. id. exterior em. tot. 22'65 d. 22'75 p.
 Id. id. amortizable interior, 42' d. 42'50 p.
 Ob. pera sub. a fer-car. de totas em. 43'25 d. 43'50 p.
 Id del Banch y del Tesor, série int. 101' d. ' p.
 d. id. exterior, 101'25 d. 101'75 p.
 Id. Tesor sobre prod. de Aduanas, 100' d. ' p.
 Id. del Tesor Isla de Cuba 94'75 d. 95' p.
 Cedulas del Banch hipotec. d' Espanya, ' d. p.
 Bonos del Tesor 1.ª y 2.ª série 100'25 d. 100'50 p.
 Accions del Banch hispano colonial, 138'90 d. 139' p.

ACCIONS.

Banch de Barcelona, 165' d. 166' p.

Societat Catalana General de Crèdit, 230' d. 231' p.
 Societat de Crèdit Mercantil, 48'25 d. 48'50 p.
 Real Comp. de Canalisació del Ebro, 13'25 d. 13'40 p.
 Ferro-carril de B a Fransa, 140'75 d. 141'15 p.
 Id. Tarragona Martorell y Barcelona, 266' d. 267' p.
 Id. Nort d' Espanya, 74' d. 74'15 p.
 Id. Almansa Valencia y Tarragona, 191' d. 192' p.
 Id. Medina del Campo a Samora y de Orense a Vigo 73' d. 73'25 p.
 Id. Valls a Vilanova y Barcelona, 60' d. 61' p.

OBLIGACIONS.

Empréstit Municipal, 101'75 d. 102' p.
 » » emissió 1.ª er Janer 1880, 94'50 a. 94'75
 » » Provincial, ' d. ' p.
 Ferro-carril de Barc. a Saragossa, 113' d. 113'50
 Id. id. id.—Série A.—62'50 d. 62'75 p.
 Id. id. id.—Série B.—62'75 d. 63' p.
 Fer-car. Tarrag. a Barc. y Fransa, 106'75 d. 107'
 Id. Tarragona a Martorell y Barcelona y de Barcelona
 Girona, 102'75 d. 103' p.
 Id. Barc. a Fransa per Figueras 64' d. 64'15 p.
 Id. Minas S. Joan de las Abadessas, 93' d. 93'25 p.
 Id. Grau de Valencia a Almansa, 52' d. 52'25 p.
 Id. Córdoba a Málaga, 61' d. 61'50 p.
 Aguas subterráneas del Llobregat, 90' d. 91' p.
 Canal de Urgell, ' d. ' p.

COTISACI Óoficial de las Bolsas de Madrid, Paris y Lóndres, del dia 14 de Desembre de 1880.

Madrid. Renta perpet. int. al 3 p. % 21'02 1/2
 Deuda amort. ab interés 2 p. % int. 42'50
 Bonos del Tesor de 2,000 rals. . . . 94'05
 Id. generals per ferro-carrils. . . . 43'50

TELEGRAMAS particulars de las Bolsas de Madrid Paris y Lóndres.

Paris.—Consolidad interior.. . . 20'43
 » » exterior. . . . 21'37

BOLSI. (Segons nota de la casa Espinach).—A las deu de la nit quedava lo Consolidat a 21'85 diner y 21'87 1/2 paper.

SECCIÓ DE ANUNCIS

+

DONYA
Josepha Burgués
 DE MATAS.
 Morí lo dia 28 prop passat
R. I. P.

Sa desconso-lat espós, fills, filla, germana, germanas y germans polítichs y demés parents, pregan á sos amichs y coneguts se serveixin assistir als funerals

que en sufragi de sa ánima se celebrarán lo dia 17 del corrent, á las 10 del matí á la iglesia parroquial de Santa María de Jesus de la próxima vila de Gracia.

Lo dol se despedeix en l' iglesia.
 No 's convida particularment.

PASTILLAS DE NIELK

DE
CLORAT DE POTASSA COMPRIMIDAS

PERA LAS
ENFERMETATS DE LA GARGANTA

Anginas agudas y crónicas, bronquitis, ulceraciones bucales y faringicas, salivación mercurial, fetidosa d' alé, estinció de la veu, difteria, crup, etc. etc.—Preu ó rals capsas.
Se ven en las principales farmacias.—Depósit general Dr. Masó, Rambla dels Estudis, número 7, Barcelona.

EL ÁGUILA

Gran basar de robas fetas, Plassa Real, núm. 13.

Aquest autich y acreditat establiment ha preparat pera la present temporada d' ivern un magnífich y variat assortit de trajos de totas classes com també en pardesús, russos, paletós, levitas creuadas y rectas. Frachs y tot lo concernint á dit ram coñ podrá véures en la següent nota:

Trajos complerts en patens, tricots y jergas última novetat, de 140 á 350 rals.—Dits en castors endredons negres y blaus, de 140 á 500 id.—Paletós-levitas eu géneros d' alta novetat de 170 á 400 id.—Levitas creuadas y rectas en adredon y castor de 170 á 320 id.—Frachs en panyo negre de 210 á 300 id.—Sobretodos en jergas, diagonals, tricots, castors, chinchillas y demás, de 100 á 350 id.—Russos, sachs, chinchillas y edredons, de 100 á 350 id.—Batas y batins tartrants, cassimirs astracan y demás de 140 á 250 id.—Capas senseras en panyos d' Alcoy y Bejar, de 160 á 250 id.—Ditas en panyos garantits de Tarrassa, de 300 á 500 rals.

AL GUST INFANTIL

41, ARGENTERIA, 41.

Están de enhorabona los pares de familia.

Acaba de obrirse un establiment de sastrería, especial pera noys.

En ell se trobará un variat assortit de trajos de tots gustos y pera totas edats, sent sos preus mes que baratos.

Als col-legis grans rebaixas.

ANÍS DEL MONO.

Se recomana per ser lo mes agradable y digestiu de tots quants son coneguts fins avuy.

De venta en totas las dulcerías, tendas de comestibles y cafés.

J. XIFRA, CIRUJÍA DENTISTA.

Ultima perfecció en dentaduras artificials, sigan parciais ó complertas, sens que en res se distingeixen de las dents naturals.—Curació radical de las cáries y demás enfermetats de la boca, per nous procediments no coneguts encara en Espanya. Reb de 9 á 12 y de 2 á 5, Plá de la Boquería, 6, segon.

FERRO DIALISAT CASES.

Recomenat per la classe mélica contra la anemia, clorosis, estenuació, debilitat, leucorrea, etc., Aventatja 'ls demás preparats de ferro per no tenii olor, sabor ni ennegrir jamay las dents, essent tolerat per los estómachs mes delicats. Reemplassa ab ventatja al Ferro Bravais.

Al per major, Farmácia de Aviñó y Cases, plassa de la Llana, 11.—Barcelona: Al detall en quasi totas las farmacias.—Preu 3 pessetas pot.

Marca de la fábrica

CALSAT A MAQUINA.

BARATURA SENS IGUAL.—Carrer de la Fustería, 5. Botinas pera caballer de 7 pessetas y miija á 12.—Id. pera senyora de 6 á 13. Tot lo calsat portará estampada en la sola la marca de fábrica.

ENTERROS, FUNERALS Y ANIVERSARIS

ANUNCIATS PER AVUY 16.

Donya Victoria Bosch de Andreu.—Primer aniversari; missas desde las 9 fins á las 12 matí en Sant Antoni.

Donya Rosa Auger de España.—Funeral y missas á las 10 matí en Santa Agna.

Don Albert Carreras y Balleasca.—Ofici á las 10 matí en Santa Clara.

Lo nen Anton Martí y Vilumara.—Missa d' angels á las 9 matí desde l' iglesia al Cementiri. Casa mortuoria, Tamarit 73

Gran fábrica de tubos de Gré, destinats pera lo «lloch escusat», aigües pluvials y fregaders, de Ramon Reguant y Lluch. Falda de Moajuich, carrer de las Canteras número 54.

En dit establiment se trobará un gran y variat assortit de dits tubos, com també «vasijas», «tarros», «bombonas», «lasgaderas» y tot lo concernent á la fabricació de productos quimichs.

TINTORERÍA

de Agustino y, Sant Ramon, 17.

Un sobretodo tenyit	12 rals.	Rentat,	9
Un Jaqué	» 10	»	8
Americana	» 8	»	7
Un pantalon	» 7	»	4
Una armilla	» 4	»	2'50, 15

EDUARDO LOPEZ.

Clases de cálculo mercantil, teneduría de libros, reforma de toda clase de letra, ortografía y correspondencia comercial.

á satisfacció del alumno.

Véjintse sos quadros. Viu, Cárme, 19, 1.

ARA ES POSITIU.

Los ulls de poll y duricias se curan á voluntad del pacient ab l' Elíxir de Gargiga.

De venda en sa farmácia, carrer de Sant Antoni Abat, n. 25.

VI DE LA VID DEL

VI LLOBREGAT

«Compañía de propietarios vinícolas.»

Lo serveix embotellat á domicili á 14, 16 y 18 quartos porró. Se paga al contat.

Se reben avisos: Plá de la Boquería, 6.—Carrer Xuclá, 17.—Passeix de Gracia, 135 y 137, y en lo Depósit Central, Diputació, 243.

Turróns de Massapá y altres classes. Gran assortit á 3 rals lliura, y las renombradas Neulas Monserrat, 11, Confiteria del Circo.

Curació de las malalties DE LA VISTA.

Tractament especial que excluheix cáustichs y operacions. Grans y positius resultats. Consultas de 12 á 2 y de 6 á 8.

ASALTO, 27, primer.

Gratis als pobres de 3 á 4

RASPAIL

Ultim manual de la Salut, lo mes complet de tots, ab notas aclaratorias; dictionari de paraulas ténicas en castellá, catalá y francés; causas y defensas, gran farmacopea y cassos práctichs per lo Dr. Puigferrer. Méodo al que deuen sa salvació molts desahuciats en tífus, tísis, venéreo, herpes, reumatisme, etc.—Se ven, carrer de Sant Pau, núm. 13, pis primer, porta primera.

SINTÁXIS LLATINA

Ó SIGA

explicació clara y senzilla de un programa de segon curs de LLATÍ Y CASTELLÁ

per don Joaquim Batet, Llicenciat en Filosofia y Lletres, Soci delegat de la Associació catalanista d' excursions científicas, de la Catalana d' excursions, etcétera.

Se ven en las llibrerías de la Viuda y F. de Subirana, Portaferri, 16 y en la de Verdaguier, Rambla del Centro y en casa del autor, col·legi de Sant Ramon, en Vilafranca del Panadés.

HOMEOPATÍA

Pera coneixer la eficacia dels específics obtinguts en la Isla de Cuba, pera las enfermetats, catarros del pulmo fins la Tísis; la Esterilitat, Impotencia, Espermatorrea, Càlculs de la vegiga y lo seu catarro; Menstruacions difícils y suprimidas; la Tenia ó siga la Solitaria; pera 'l vici herpètic y sas manifestacions, lo Reuma, Gota, Apoplegia, y la Parálisis; y últimament pera 'l Escirro, y lo Càncer, quant sia possible; aixís com pera las Llúpias per un método, que suprimeix la cuchia, la sanch y evita 'l dolor, fins un mes de medicació pera coneixer sos saludables y económichs beneficis. Las consultas son de 10 á 12 los días no festius. No visita á domicili. Baixa de Sant Pere, 26, segon.

TELEGRAMAS

Noticias del exterior

Segons los darrers telégramas dels diaris estrangers.

Londres, 13.—Ahir celebrá un gran *meeting* la Lliga agraria en Granhewel (Irlanda). Hi assistiren vint mil personas, de las quals dos mil hi van anar á caball. Un gran número dels assistents portaban picas de fusta.

Lo capellá de la parroquia, que presidia, digué que ell creya que M. Parnell estava destinat á conduhir lo poble irlandés de la esclavitut á la llibertat.

Altres discursos bastant violents contra 'l govern inglés van ésser pronunciats.

S' anunciá un moviment fenian, provocant aquest anunci prolongadas aclamacions, que 'ls capellans presents animaban ab son exemple. En aquell moment s' acostaren al estrado un cert número d' individus declarantse nacionalistas y demanant si la Lliga agraria havia enviat representants al *meeting*, y ategiren que la Lliga agraria desmoralisaba 'l poble y que era necessari aixafarla.

Aixó produhí un rato de confusió en l' asamblea, després del qual s' adoptaren las resolucions contra 'l govern inglés.

A la nit la ciutat estava illuminada en honor de M. Parnell.

Telégramas particulars

Madrid 14, á las 5'30 tarde.—Se ha dispost que lo vocal de major edat en las comisiones provincials, sustitueixi al vice-president en ausencias y enfermetats.

En vista dels escandalosos abusos dels revenedors de bitllets del Teatro Real, se han adoptat midas pera prohibir la revenda.

Madrid 14, á las 9'30 nit.—Segons *La Correspondencia*, lo senyor Cánovas ha repetit que lo partit lliberal dinástich es lo únich cridat á regir los destinos del país y ser successors al Govern actual.

Madrid 14, á las 9'40 nit.—Lo senyor Gonzalez Fiori ha sigut nomenat president del Banch de riquesa agrícola per renuncia del senyor Balaguer.

Madrid 15, á la 9'30 matinal.—Lo síndich d' Andorra ha pregat al bisbe d' Urgell que recobri la soberania d' aquell valle.

Mr. de Lesseps ha felicitat á S. M. lo rey per ocupar Espanya lo segon lloch entre 'ls suscriptors del canal de Panamá.

Es probable que 's desisteixi del viatge de la cort á Sevilla.

Madrid 15, á las 5'30 tarde.—Lo general Blanco ha declarat oficialment que reina la pau en Cuba.

S' ha sobresehit la causa que 's seguia en lo assumpto que 's diu del inglés.

Lo Directori s' ha reunit pera ocuparse dels preparatius de la reunió de diputats y senadors.

Bolsa.—Consolidat, 21'90.—Bonos, 100'50.—Subvencions 43'40.

Madrid 15, á las 5 tarde.—S' ha decidit que 'ls negres presos en la Isla de Cuba, van á Fernando Póo.

Lo periódich *La Política* aconsella al senyor Silvela no accepti la presidencia de la comissió del Mensatge.

Madrid 15, á las 5'45 tarde.—En lo Consell del dijous s' acordá la construcció d' un presiri en la isla Cabrera, destinantlo sols als sentenciats á cadena perpétua.

Segons l' acort del directori lo Sr. Sagasta consumirá un turno contra el dictamen de la comissió del Mensatge.

Paris 14, á las 5 tarde.—Se ha convocat lo parlament inglés pera lo dia 10 de Janer. La primera sessió se dedicara á conferir al Govern poders extraordinaris pera resoldrer los mals que afiijeixen a Irlanda.

Paris 15.—La comissió parlamentaria ha escoltat novament al general Cissey.

Lo ministre de Marina dels Estats-Units ha dimittit, pera consagrarse exclusivament á la direcció del Canal de Panamá.

CONTADORS pera gas de mida invariable, ferro colat.

SIRY LAIZARS, Balmes, 6.—Unich que no permet 'l frau.

NO MES CABELL BLANCH

AYGUA DE LLADO

Pera tenhir lo cabell sens tenir que ren tarlo avans ni després. No toca 'l cútis ni perjudica la salut: preparació sens igual, que mullantlo duas ó tres vegadas al mes aumentan la fortaleza y deté sa caiguda, tornant lo cabell canós á son primitiu color. **Se garantisa son bon resultat:** á 2 y 4 pessetas ampolla. Carrer de la Boquería, 26, primer, Barcelona.

LA REVOLUCION

en la Hacienda del Estado,

Las Provincias

Y LOS MUNICIPIOS.

Obra escrita per Fernando Garrido. Al preu de duas pessetas se trova de venta en la llibrería de Teixidó y Parera, Pí6, y en l' Administració d' aquest DIARI.

BUTLLETI METEOROLOGICH

DEL DIA D' AHIR.

(Servey especial del DIARI CATALA.)

Barómetro reduhit á 0 graus á las 9 mati.	761'
Termometro cent. á las 9 mati.	9'1
Humitat relativa á las 9 mati.	68'0
Tensió del vapor d' aygua á las 9 mati.	6'6
Temperatura máxima á l' hombra	
las 21 horas anteriores.	11'2
Temperatura mínima á l' ombrá durant	
las 24 horas anteriores.	5'7
Termómetro á	
Máxima.	21'4
Sol y Serena.	4'8
Vent dominant	Calta al mati; Llaveix 1-2 tarde.
Estat del Cel.	6. Boira grossa á T, G. y Mas.

Notas. Les núvols pendrán la denominació de *Ci-Cirrus* los que afectan la forma del filaments ó cotó fluix; *St. Stratus* los que tenen la forma de barras ó faixas; *Cu. Cumulus* los que tenen la forma de torras balas de cotó ó grans aglomeracions, y *Ni. Nimbus* quant lo núvol es de una mateixa tinta negra ó cendrosa, es á dir: los núvols de pluja y vent. Las diferents formas combinadas, se denominan respectivament: *Ci-St, St-Ci, Cu-Cu, Cu-Ci, St-Cu y Cu, y Cu-St*.

La part despejada del Cel s' espesará ab los dels primers números.

Los vents en catalá son N (Tramontana), NE (Gargal), E (Llevant), SE (Xaloch), S (Mitjorn), SO (Llaveig), O (Ponent) y NO (Mastral); quals abreviacions son: *T, G, Llut, X, Mit, Llx, P, y Mas*.

La forsa del vent s' expresará ab los números desde calma, al 5 huracá.

BUTLLETÍ ASTRONÓMICH

per. I Marti Turró. 16 Desembre 1880.

ESTRELLAS	Polar	Aldebará	Cabra.	Rigel.
al				
MERIDIÁ	7h 31 T	10h 46 T	11h 21 T	11h 25 T
Bertelgeuse.	Sirius.	Castor.	Procyon.	Régulus
0h 05'M	0h 55'M	1h 42'M	1h 49'M	4h 17'M
Espiga.	Arturo.	Antares.	Wega	Altair.
7h 33'M	8h 25'M	10h 37'M	0h 40' T	1h 58' T

Véigis en altre lloch l' eclipse.

Imprenta *La Renaixensa*, Xuclá, 13, baixos.